

Mazowsze dla osób z niepełnosprawnościami

 KOMISJA POLITYKI SPOŁECZNEJ I PRORODZINNEJ

 25 Mazowsze

Autor: grafika: Jerzy

Lipka-Wołowski (KS)

O działaniach samorządu dla osób z niepełnosprawnościami dyskutowano podczas posiedzenia sejmikowej Komisji Polityki Społecznej i Prorodzinnej.

Informację o działaniach Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej (MCPS) w tym zakresie przedstawił radnym **Artur Świercz**, Pełnomocnik Zarządu Województwa Mazowieckiego ds. Osób Niepełnosprawnych. Radni pozytywnie zaopiniowali również sprawozdanie z wykonania budżetu Województwa Mazowieckiego za 2022 r. w obszarze działalności Komisji.

Ponad 674 tys. osób z niepełnosprawnościami

W województwie mazowieckim – zgodnie ze wstępnymi wynikami Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 – było 674,2 tys. osób niepełnosprawnych, czyli **12,2 proc. ogółu mieszkańców Mazowsza**. Populacja osób niepełnosprawnych prawnie liczyła 362,4 tys., w tym 182,2 tys. kobiet, a niepełnosprawnych biologicznie 311,9 tys., w tym 191,5 tys. kobiet. Oznacza to, że od poprzedniego spisu w roku 2011 liczba niepełnosprawnych mieszkańców województwa mazowieckiego **zwiększyła się o 158,5 tys. osób**.

Działania MCPS

Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej prowadzi w imieniu samorządu Mazowsza wiele działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Przekazuje też dotacje organizacjom pozarządowym na ten cel. W tym roku ogłoszono już jeden konkurs na trzyletnie projekty, dzięki którym możliwe będzie organizowanie i prowadzenie działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami i ich otoczenia. Wsparcie z budżetu samorządu województwa tylko na ten konkurs wyniosło 1,5 mln zł.

Największa pula środków na realizację zadań w tym zakresie przyznawana jest województwom przez **Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych** (PFRON). Dofinansowanie działań na rzecz osób niepełnosprawnych wynika z zapisów tzw. ustawy o rehabilitacji (ustawa z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych). Przyznana przez PFRON na rok 2023 kwotę **ponad 24,1 mln zł Sejmik Mazowsza podzielił następująco:**

- prawie 13,5 mln zł na dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej (ZAZ),
- ponad 6,2 mln zł na planowane dofinansowanie robót budowlanych, które służą rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami,
- ponad 4,5 mln zł na dofinansowanie inicjatyw dotyczących rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niesprawnościami (OzN).

Zakłady aktywności zawodowej

Obecnie na Mazowszu funkcjonuje 10 zakładów aktywności zawodowej:

- Stowarzyszenie „Gmina Klwów – Wspólne Marzenia” (Klwów),
- Stowarzyszenie Otwarte Drzwi (Warszawa),
- Fundacja Praca dla Niewidomych (Drobin),
- Stowarzyszenie Aktywnej Innowacji Społecznej (Drożdżówka),
- Fundacja Ekonomii Społecznej „Przystań” (Płock),
- Caritas Diecezji Siedleckiej (Siedlce),
- Stowarzyszenie Pomocy dla Osób z Niepełnosprawnościami „Drzewo Marzeń” w Adamowie (Promna),
- Fundacja Emanio Arcus (Legionowo),
- Fundacja Synapsis (Wilcza Góra),
- Zakład Aktywności Zawodowej w Płocku.

Zakłady łączą działalność gospodarczą z rehabilitacją i terapią. Oprócz środków otrzymanych od PFRON, na dofinansowanie kosztów działania ZAZ-ów samorząd województwa przeznaczył od 2020 roku kwotę **8,9 mln zł** ze środków własnych.

Dotacje dla organizacji pozarządowych

Z budżetu Mazowsza w 2023 r. przewidziano dla organizacji pozarządowych dotacje w wysokości **3 mln zł** na organizowanie i prowadzenie działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Dofinansowanie można otrzymać na kompleksowe działania.

Osoby, które ostatecznie będą objęte wsparciem, będą korzystać z:

- aktywizacji zawodowej – pobudzanie motywacji osób z niepełnosprawnościami do podjęcia zatrudnienia oraz pomocy na etapie poszukiwania pracy,
- nauki lub doskonalenia umiejętności aktywnego spędzania czasu wolnego – zajęcia, warsztaty, treningi,
- poradnictwa, doradztwa prawnego, psychologicznego, seksuologicznego dla osób z niepełnosprawnościami oraz ich rodzin i opiekunów,
- grup wsparcia dla członków rodzin i opiekunów osób z niepełnosprawnościami uczestniczących w zadaniu.

Dotacje dla organizacji pozarządowych ze środków PFRON wydatkowane są na:

- organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych – aktywizujących je zawodowo i społecznie,
- organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych, opiekunów, kadry i wolontariuszy bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji zawodowej lub społecznej OzN, ze szczególnym uwzględnieniem procesu integracji OzN w najbliższym środowisku i w społeczności lokalnej, zwiększania ich aktywności życiowej i zaradności osobistej oraz niezależności ekonomicznej,
- prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć, które mają na celu rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania OzN; umiejętności sprawnego komunikowania się z otoczeniem osób z uszkodzeniami słuchu, mowy, z autyzmem i niepełnosprawnością intelektualną; usprawniają i wspierają funkcjonowanie osób z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną w różnych rolach społecznych i środowiskach.

Pełnomocnik zarządu – łączy i pomaga

Artur Świercz – Pełnomocnik Zarządu Województwa Mazowieckiego ds. Osób Niepełnosprawnych – pełni rolę łącznika między potrzebami osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów, stowarzyszeń, fundacji zajmujących się tym obszarem, a zarządem województwa. Biuro pełnomocnika działa od marca 2022 r. w siedzibie MCPS przy ul. Grzybowskiej 80/82 w Warszawie. Rzecznik organizuje wiele spotkań i konsultacji w miastach i powiatach Mazowsza, służy wsparciem i niesie pomoc osobom z niepełnosprawnościami.

Do najważniejszych zadań pełnomocnika należy:

- koordynacja przygotowania i udział w realizacji programu dotyczącego wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych;
- udzielanie pomocy merytorycznej instytucjom i organizacjom realizującym zadania objęte tym programem;
- prowadzenie współpracy z Wojewódzką Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych;
- współdziałanie z organami administracji publicznej w zakresie problematyki osób niepełnosprawnych.

Wojewódzka Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych

Do zakresu działania wojewódzkiej rady należy inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz realizacji ich praw. Rada opiniuje projekty wojewódzkich programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych, ocenia realizację tych programów oraz opiniuje projekty uchwał i programów przyjmowanych przez sejmik Mazowsza pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

84 mln zł na politykę społeczną i prorodzinną

Wydatki z budżetu Mazowsza na realizację zadań w obszarze polityki społecznej i prorodzinnej **w roku 2022** wyniosły 84 mln zł, co oznacza wykonanie założeń na poziomie 95 proc.

Wydatki były realizowane przez MCPS i Departament Zdrowia UMWM. Około 24 mln zł zostało przeznaczonych na programy i działania związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii. Inne najważniejsze wydatki to realizacja zadań związanych z integracją społeczną, zarządzaniem polityką społeczną, partycypacją seniorów w życiu społecznym oraz z zakresu pieczy zastępczej, w tym spożytkowanie dotacji z budżetu państwa na prowadzenie ośrodków adopcyjnych.

UWAGA

Informacje opublikowane przed 1 stycznia 2021 r. dostępne są na stronie archiwum.mazovia.pl